

DATUM
2019-09-23
ERT DATUM
2019-06-03

DIARIENR
2019/100-4
ER BETECKNING
UD2019/07660

Regeringskansliet
Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

Utredningen för ett effektivt offentligt främjande av utländska investeringar (SOU 2018:56, SOU 2019:21)

I detta remissyttrande tillstyrker Statskontoret utredningens förslag om att inrätta en nationell investeringsmyndighet med placering inom Utrikesdepartementet. Övriga förslag i del- och slutbetänkandet ligger i huvudsak utanför Statskontorets kompetensområde, och vi avstår därför från att lämna synpunkter på dem.

Det finns ett behov av att samordna de olika aktörerna

Statskontorets kartläggning av överlappningar i det statliga exportfrämjandet (2016:4) visar att aktörernas uppdrag i allt väsentligt är åtskilda, men att systemet är svåröverblickbart för potentiella utländska investerare.¹ Statskontoret konstaterar att detsamma gäller för hur det offentliga främjar utländska investeringar. Vi instämmer därmed i utredningens bedömning att samordnaren kan underlätta överblicken av de olika aktörernas uppdrag, såväl för svenska företag som för potentiella utländska investerare.

Det finns även ett behov av att samordna arbetet med att främja utländska investeringar inom Regeringskansliet. Ansvaret för att främja investeringar ligger på Utrikesdepartementet, medan Näringsdepartementet ansvarar för exportstrategin och den föreslagna strategin för investeringsfrämjande. Samordnarens placering inom Regeringskansliet bör förbättra möjligheterna att koordinera arbetet mellan samtliga inblandade aktörer.

Omstruktureringen av Team Sweden Invest, där investeringsmyndigheten ska ansvara för att sammankalla och leda nätverket, gör myndigheten till en naturlig länk mellan Regeringskansliet, Business Sweden och andra aktörer. Statskontoret

¹ Statskontoret (2014). *Nationella samordnare. Statlig styrning i otraditionella former?*

bedömer därmed att samordnaren kommer att kunna verka för att ansvariga aktörer åtgärdar de investeringshinder som aktörerna inom nätverket rapporterar in.

Främjandefrågan är passande för horisontell styrning

Statskontorets rapport *Nationella samordnare. Statlig styrning i otraditionella former?* visar att nationella samordnare är ett effektivt styrmedel när insatser eller åtgärder är beroende av flera aktörer. Det beror på att samordningsrollen ger en större flexibilitet än en mer traditionell hierarkisk styrning.² Att tillsätta en samordnare betonar dessutom att ansvaret för att främja utländska investeringar ligger hos flera aktörer.

Det saknas en alternativ samordningsaktör

Statskontoret hade gärna sett att slutbetänkandet även innehöll en analys av andra potentiella samordningsaktörer, och varför dessa är mindre lämpliga. Vår bedömning är dock att en nationell samordnare är lämplig för samordningsuppdraget. Business Sweden har till exempel regeringens uppdrag att främja utländska investeringar i Sverige, men kan inte samordna Regeringskansliets främjande arbete eller utgöra en länk mellan regeringen och andra berörda aktörer på samma sätt som en nationell samordnare kan. Business Sweden kan inte heller ta hand om de inrapporterade investeringshinder som i nuläget riskerar att falla mellan stolarna.

Framgångsfaktorer för en effektiv samordning

Tidigare utredningar av såväl Statskontoret som Riksrevisionen visar att det finns ett antal faktorer som är viktiga för att en nationell samordnare ska vara ett effektivt styrmedel.

Ett uttryckligen uttalat mandat i samordnarens uppdrag underlättar samverkan med andra aktörer. Det behöver vara tydligt för utomstående i vilken utsträckning samordnaren kan tala för regeringen och att aktörerna uppfattar samordnaren som en legitim samverkanspart.³ Ett tydligt mandat minskar också risken för att styrsignalerna från Regeringskansliet blir otydliga eller att styrförmågan för de aktörer som redan arbetar för investeringsfrämjande urholkas. Det är särskilt viktigt i frågan om investeringsfrämjande som redan styrs genom både Näringsdepartementet och Utrikesdepartementet. Att göra samordnarens uppdrag tydligare och därigenom se till att ordinarie tjänstemän inom Regeringskansliet får bättre kännedomen om uppdraget minskar även risken för att det uppstår brister i den interna kommunikationen.⁴

² Statskontoret (2014). *Nationella samordnare. Statlig styrning i otraditionella former?*

³ RiR (2016:5) *Nationella samordnare som statligt styrmedel* s. 50.

⁴ Statskontoret (2014) *Nationella samordnare. Statlig styrning i otraditionella former?* s. 41

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Matilda Loborg, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Matilda Loborg